

cibus majorem Terrâ esse, alter illum 262144 vicibus majorem Terrâ statuat.

Porro cum Sol ad minimum 2644 Semidiametros Terræ, seu milliaria germ. 2274000 à Terra distet; sequitur (si verum esset quod Sol intra 24 horarum spatium, Terram circumcurrat) quod unâ horâ perficiat 595571 milliaria germanica, & per unum minutum primum 9926 milliaria, & per minutum secundum seu momentum 166 milliaria. Nam diameter Sphæræ Solis esset milliarium germ. 4548000, unde per proportionem diametri 7, ad circumferentiam 22, est circulus Solis diurnus 14293714 milliarium, quæ divisa in 24 horas faciunt 595571 &c.

Si Sol cursum quotidianum perficeret, quolibet momento 166 milliaria percurreret.

At quando in Copernicana Hypothesi Terra ibi locatur ubi in Ptolemaica Sol, tunc Terra intra annum absolvit ista 14293714 milliaria; quæ divisa in 365 dies unius anni, promovetur Terra, quotidie 39160 milliaria germ. circa Solem, & unâ horâ 1631, uno minuto 27 milliaria, uno secundo autem dimidium ferè milliaria.

Contra, si Terra per annum hunc cursum perficeret, promoveretur quolibet momento dimid. ferè milliaria German.

Denique hoc loco notandum: illos, qui hunc calculum instituere volunt, opus habere Tabulis Sinuum, Tangentium & Secantium tam pro gradibus & minutis, quàm secundis confectis; Cum verò tabulæ nostræ ad minuta saltem fuerint deductæ, Lector errorem calculi si quâ fuerit commissus, harum Tabularum imperfectioni adscribet.

CAPUT X.

De Stellis Errantibus seu Planetis

Hoc loco relegenda sunt *Capita* 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. *lib. 1. de singulis Planetis & quæ in fine dicti cap. 19. de Planetis in genere dicta sunt.*

Stellæ Errantes sive Planetæ visibiles sunt 6, nempe *Saturnus, Jupiter, Mars, Tellus, quæ inter Planetas numeratur, Venus, Mercurius.* Reliquorum à Mercurio usque ad Solem, tanquam invisibilium, qui nobis (quando cum Sociis suis inter visum nostrum & Solem feruntur) ut maculæ apparent, sunt multò plures, minores tamen, numerusque eorum incertus.

Quemlibet Planetarum adhæc unum ac etiam plures secundarios Planetas vel Socias secum habere, partim oculariter perspicitur, partim aliis ex rationibus concluditur.

Planetæ sunt per se corpora opaca non ubique luminosa sed eâ tantum parte splendent quam Soli habent obversam, atque sic omne lumen à Sole mutuatur radiosque à Sole acceptos versus oculos nostros reflectunt. Spatium enim æthereum nullum lumen recipit; quod autem sine lumine est, non videtur, ergò uti Nox nigrum & umbrosum apparet: Sed ubi in eo corpus reperitur, in illud incidit So-

lis lumen; quod in majori distantia minuitur propter talem verò constrictionem fit multò clarius & vividius, ut denique simile appareat Stellæ, sicuti *lib. 4. cap. 14. diximus.* Quemadmodum igitur Planetæ Telluri astrasunt, sic Tellus est astrum Planetis, seu parva stella. Nam præsupponemus quendam hominem constitutum esse in Planeta aliquo, certè is spectaret inde Planetas eorumque motus ut & Tellurem, eò, *cæteris paribus,* modo ac ex Tellure.

Planetarum globi omnes Atmosphæram quandam circa globum proprium fundunt, quæ nihil aliud quam odoriferum & vaporiferum effluvium seu aër est; quod etiam confirmat *Rèita in Oculo Enoch & Eliæ, Item Kircherus in Itinerario Ecstatico.*

Planetarum corpora quidem rotunda sunt sed multis nævis sicut Luna seu Terra nostra adpersa, quæ non tornatæ sunt rotunditatis ad normam Geometricam, verùm ad sensum; quæ asperitas in Jove & Venere per egregia Telescopia videri potest, *Itiner. Ecstat. pag. 267. in fine.*

Planetas æquè ac Tellurem ex materia durâ, solidâ & opaca Solis radios accipiente: seu ex quatuor sic corpora & dictis opaca.

Sicut Planeta nobis Astrasunt, sic Tellus Planetis Astrum.

Planetarum globi aère sunt circumdati.

Non sunt exactè rotundi.

Planeta sunt materiata corpora & opaca.

Spatium Vacuum non recipit lumen, unde nobis videtur nigrum.

Stellæ Errantes nobis visibiles sunt 6.

Planeta habent Socias, & sunt corpora opaca.